

Dosarul nr. 3ra-94/19

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) V. Sanduța
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov și s-a menținut hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 13 septembrie 2017 Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, prin care au solicitat constatarea încălcării dreptului lor la judecarea cauzei în termen rezonabil, încasarea sumei de 30 000 lei pentru fiecare cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că la 27 mai 2011 Tatiana Sojanscaia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Serghei Valah și Lilia Danilov, intervenient accesoriu Combinatul Servicii Funerare cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală.

Ulterior, la 8 iulie 2013 Tatiana Sojanscaia s-a adresat în instanță cu o altă cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Valah, Valentina Valah și Danilov Lilia, prin care a solicitat recunoașterea nulității contractului de donație încheiat între Serghei Valah, Valentina Valah, Danilov Lilia la 15 octombrie 2009, al cărui obiect l-a constituit garajul cu nr. cadastral xxxxx situat în mun. Chișinău, str. Milano, 1.

La 12 decembrie 2013 cererile de chemare în judecată înaintate de Tatiana Sojanscaia au fost conexate.

La 13 februarie 2014, prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, în calitate de copârât în proces s-a atras Primăria mun. Chișinău.

La 23 decembrie 2014, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a pronunțat hotărârea prin care a respins acțiunile depuse de către Tatiana Sojanscaia, ca fiind neîntemeiate.

Tatiana Sojanscaia a contestat cu apel hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, iar prin decizia din 26 noiembrie 2015 Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de către Tatiana Sojanscaia, a casat hotărârea și a emis o nouă hotărâre, iar prin decizia din 22 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, decizia din 26 noiembrie 2015 a fost casată, cauza fiind restituită la rejudicare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 22 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de către Tatiana Sojanscaia, casată hotărârea din 23 decembrie 2014 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, fiind emisă o nouă hotărâre.

Prin încheierea din 19 iulie 2017 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Tatiana Sojanscaia, a fost declarat inadmisibil.

Astfel, Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au reținut că, în total, procedura de examinare a cauzei în instanțele de judecată a durat 6 ani, 3 luni și 12 zile, iar acest termen este unul excesiv.

Reclamanții au menționat că și-au exercitat drepturile procedurale ce le-au revenit cu diligență și au avut interesul ca procesul să fie desfășurat în termen rezonabil, motiv pentru care au întreprins toate măsurile necesare în vederea urgentării procedurilor. Pe de altă parte, Tatiana Sojanscaia a utilizat mai multe tertipuri îndreptate spre tergiversarea examinării acțiunilor depuse. Aceasta a făcut abuz de drepturile sale procesuale, iar autoritățile publice nu au dat dovadă de promptitudine necesară.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției prima instanță a reținut că în prezenta speță nu a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, reieșind din gradul sporit de complexitate a cauzei, volumul excesiv de înscrisuri, comportamentul părților, inclusiv al reclamanților.

La fel, a menționat că reclamanții nu s-au folosit de remediile efective, cum ar fi posibilitatea înaintării unei cereri de accelerare a procesului, precum și în mai multe cazuri nu au obiectat împotriva cererilor de amânare depuse de ceilalți participanți la proces, totodată, ei înșiși fiind cei care au înaintat cereri de amânare.

La 29 decembrie 2017, Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au declarat apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov și s-a menținut hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

La 3 decembrie 2018, Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului, fiind reiterate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, recurenții au exprimat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare, invocând că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

La fel, Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au invocat că instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul menționează că la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a deciziei integrale de către recurenți.

Totodată, în cererea de recurs Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov au menționat că aceasta a fost recepționată la 21 noiembrie 2018.

Din aceste considerente recursul declarat la 3 decembrie 2018, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Serghei Valah, Valentina Valah și Lilia Danilov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari